

P O S U D E K
oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Vít Lederer

Název práce: Europeizace soukromého práva

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil téma aktuální, které jistě zasluhuje pozornost odborné veřejnosti, a to i s ohledem na rekodifikaci soukromého práva a probíhající celoevropskou diskusi nad další perspektivou harmonizace soukromého práva. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s evropskými dokumenty softlaw povahy (PECL, PETL, DCFR etc.) a jejich možným vlivem na národní legislativy členských států. Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle nepochybně s vědomím, že téma je široké a v literatuře tuzemské, a zejména té zahraniční, poměrně oblíbené. Vlastní metody práce a přístupu nejsou sice v úvodu zřetelně naznačeny, nicméně v práci samé je nakonec uplatněna základní deskriptivně-analytická metoda, která je povětšinou dostatečně argumentačně rozvíjena, aby nakonec autor dospěl k syntetizujícímu závěru obohaceném o poznatky evropské soukromoprávní nauky.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (71 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům. Práce je rozdělena do 6 kapitol, kdy první kapitola usiluje o základní charakteristiku a vymezení evropeizace soukromého práva z pohledu metodologického, popisuje její účel, smysl, funkci a eventuální přínos v právních řádech. Druhá kapitola je pak věnována otázce potřebnosti a realizovatelnosti konkrétních forem evropeizace. Třetí kapitola nám předestírá onu celoevropskou odbornou diskusi na téma perspektiv a limit evropeizace soukromoprávních úprav, a to z pohledu různých akademických skupin a vědeckých panevropských výzkumných projektů. Čtvrtá kapitola definuje pojem evropského smluvního práva a deskribuje obě metody konvergence, tj. harmonizaci i unifikaci. Pátá kapitola specificky pojednává o Návrhu společného referenčního rámce (DCFR.) a šestá se věnuje otázce evropského deliktního práva. Nutno zde poznamenat, že v těchto částech jeví se práce především deskriptivně, málo analyticky, což je dáno širokým záměrem diplomanta.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použit dostatečný počet bibliografických pramenů, které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české i evropské doktríny a upozorňuje na odlišná stanoviska právních autorit v daných oborech.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je velmi dobrá. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je v zásadě pracováno správně. K drobnému přehlédnutí, překlepům či absenci interpunkce došlo jen výjimečně (str. 25 – „šedesátých letech 20. století...“).

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Autor uchopil problematiku vcelku standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy de lege ferenda. Domnívám se, že se lze ztotožnit s jeho dílčím skeptickým (leč realistickým) závěrem, že pokusy o širší harmonizaci kontinentálního a anglosaského práva jsou velmi problematické, ne-li nemožné, neboť vskutku právní systém je tak úzce navázaný na společnost a její tradice, že právní texty budou interpretovány majoritně v duchu té právní kultury, kde jsou aplikovány. Takto se patrně dá pohlížet i na celý proces sblížování soukromého práva v Evropě. Autor má za to, že dokud nebude vytvořena společná evropská právní kultura, je nutné upustit od používání centralistických metod europeizace a dát přednost jejím spontánnějším způsobům působících silou své přesvědčivosti (str. 26 an). Tomu svědčí i závěr o možnostech a limitech unijního zákonodárce, který dle zatímních Smluv nemá „pouvoir“ k vytváření komplexnějších nástrojů v oblasti soukromého práva, neboť tyto spadají do pravomoci členských států. Z citovaných názorů je v tomto kontextu ovšem rovněž patrné určité lpění, resp. nekritické přejímání názorů z textu anglického autora Jana Smiste. Jisté názory a závěry by zasluhovaly patrně hlubší diskusi, ale to je již nad rámec této kvalifikační práce. Autor by se mohl u ústní obhajoby blíže vyjádřit k problematice:

- adekvátnosti a míry inspirace citovaných evropských dokumentů pro NOZ a jeho jednotlivé části, zejména oblast závazkového práva (vybrané instituty smluvního a deliktního práva) a
- příp. zaujmout stanovisko ke vhodnosti promítání národních legislativních konstrukcí do tvorby dokumentů na evropské úrovni, jako např. vliv německého deliktního práva na koncepci deliktu v PETL.

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce na výborné úrovni, a to jak z hlediska rozsahu, tak svou kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy vynikající znalosti vybrané soukromoprávní problematiky i širší orientaci v oboru a neshledal jsem v ní žádné nedostatky. Práce tak splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto stupně.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání širokého tématu, jeho schopnost zorientovat se v relevantních evropských dokumentech a projektech, doktríně evropské i tuzemské. Své dílčí poznámky a náměty jsem vyjádřil výše v posudku. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením **výborně**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně

Datum: 3. 1. 2013

Podpis oponenta diplomové práce
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D

